

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้คาดประมาณว่าในปี พ.ศ. 2550 มีจำนวนผู้สูงอายุในประเทศไทย ไม่น้อยกว่า 7 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 10.7 ของประชากรทั่วประเทศ โดยมีผู้สูงอายุหญิงมากกว่าผู้สูงอายุชายเพียงเล็กน้อย กล่าวคือ มีผู้สูงอายุหญิง ประมาณร้อยละ 55.4 ในขณะที่มีผู้สูงอายุชาย ร้อยละ 44.6 การที่ประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุ (60ปีขึ้นไป) เกินร้อยละ 10 ของจำนวนประชากรทั่วประเทศนั้น ถือได้ว่าประเทศไทยได้ก้าวสู่การเป็น “สังคมผู้สูงอายุ” (Ageing Society) อย่างเต็มรูปแบบแล้ว การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุนั้นเป็นสถานการณ์ที่ทุกฝ่ายจะต้อง ทำความเข้าใจและร่วมกันตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วของผู้สูงอายุในประเทศไทย นอกจากนี้อายุขัยเฉลี่ยของผู้สูงอายุก็ได้เพิ่มขึ้นกว่าในอดีต โดยปัจจุบันผู้สูงอายุชายมีอายุขัยเฉลี่ย 68 ปี ในขณะที่ผู้สูงอายุหญิงมีอายุขัยเฉลี่ย 74 ปี (สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2551, หน้า 5) ดังนั้น การก้าวขึ้นสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็วของสังคมไทย ย่อมจะส่งผลให้วิถีชีวิตและพฤติกรรมของผู้คนในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง ไปอย่างรวดเร็ว ทำให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการเตรียมมาตรการออกมารองรับอย่างทันทั่วถึง เพื่อให้พร้อมที่จะก้าวทันสถานการณ์ของผู้สูงอายุและปรับกระบวนการทัศนคติเดิมจากที่มองผู้สูงอายุว่าเป็นภาระของสังคมเปลี่ยนไปเป็นผู้ใช้ประโยชน์ที่สะสมมายาวนานให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม (วีรศักดิ์ เครือเทพ, 2552, หน้า 3-7)

ในสังคมก่อนการอุตสาหกรรมและในครอบครัวขยาย ผู้สูงอายุได้รับการเคารพนับถือและเป็นผู้ให้คำปรึกษาในการประกอบกิจกรรมของครอบครัว ผู้สูงอายุมีบทบาทสำคัญในการประกอบกิจกรรมของชุมชน บทบาทสำคัญของผู้สูงอายุในครอบครัวคือการเป็นผู้ดำเนินการตัดสินใจและมีอำนาจสิทธิขาดในการถือครองทรัพยากรที่ก่อให้เกิดผลผลิตทางเศรษฐกิจ เช่น ที่ดิน ผู้สูงอายุมีคุณค่าในการเป็นผู้มีประสบการณ์สูง มีทักษะและความชำนาญ โดยเฉพาะเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของประเพณีนิยมสู่บุตรหลาน ในบางสังคมผู้สูงอายุสตรีมีบทบาทมากในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ของสังคมที่ไม่อนุญาตให้คนหนุ่มสาวหรือผู้ชายเข้ามามีส่วนร่วม ในสังคม

อุตสาหกรรมผู้สูงอายุมีบทบาทน้อยลง สังคมที่ทันสมัยและสังคมเมืองตลอดจนการเปลี่ยนแปลงจากครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยว ทำให้ผู้สูงอายุไม่ได้แสดงบทบาทในฐานะหัวหน้าครัวเรือนอีกต่อไป ผู้สูงอายุสูญเสียอำนาจในการควบคุมทรัพยากรและต้องกลายเป็นผู้อยู่ใต้การดูแลรับผิดชอบของบุตรหลาน ผู้สูงอายุที่มีรายได้จากระบบบำนาญเป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่าผู้สูงอายุกลุ่มอื่น (ศิริวรรณ ศิริบุญ และคณะ, 2551, หน้า 21)

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ และเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับสวัสดิการสังคมตามสิทธิของตนเองตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ที่ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดบริการสาธารณะแก่ชุมชนในหลายด้าน รวมทั้งภารกิจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ไว้ในหมวด 2 มาตรา 16 (10) จึงได้กำหนดให้จัดทำแผนปฏิบัติการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยให้มีการถ่ายโอนภารกิจ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนดังกล่าวกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต และเรื่องการส่งเสริมอาชีพให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนา ดังนั้นจึงถือได้ว่า ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและความรับผิดชอบต่อการสงเคราะห์ผู้สูงอายุอย่างเต็มที่ (วิรัชศักดิ์ เครือเทพ, 2552, หน้า 3-7)

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ได้ให้ความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ดังนั้นจึงจัดให้มีสวัสดิการในด้าน การนันทนาการ การส่งเสริมกีฬา หรือการจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การศึกษาทั้งในและนอกระบบ รวมถึงการสาธารณสุข เช่น การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นว่า ในปัจจุบันการจัดบริการสาธารณะในด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ ได้มีการดำเนินการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่งบประมาณ และบุคลากรบางส่วนจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไปให้ส่วนท้องถิ่นดำเนินการ นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้เป็นการเฉพาะตั้งแต่มาตรา 281 ถึงมาตรา 290 เพื่อกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ว่า รัฐต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดทำบริการสาธารณะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลประชาชนในท้องถิ่น และได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุไว้ ดังนี้ คือ มาตรา 53 บุคคล ซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์

และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็น สาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ มาตรา 80 (1) กู้มครองและพัฒนา เด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของ หญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้อง สงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะ ยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้ อย่างไรก็ตามก็ยังคงเรียกร้องส่วนท้องถิ่นได้ เข้ามามีบทบาทในการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ ตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. 2542 โดยในปี พ.ศ. 2536 รัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน (เบี้ยยังชีพ) ขึ้น เพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีฐานะ ยากจน เดือนละ 200 บาท ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และในปี พ.ศ. 2544 ได้รับเงินเพิ่มพิเศษในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำคนละ 100 บาท/เดือน รวมได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนละ 300 บาท/เดือน สำหรับสวัสดิการด้านเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมประชาสงเคราะห์มา ตั้ง นั้นจึงได้ถือปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 โดยคุณสมบัติพื้นฐานของผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพ คือ 1) มีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ หรือถูก ทอดทิ้ง หรือขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ต่อมาได้มีมติ คณะรัฐมนตรีให้ปรับเพิ่มเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้สูงอายุเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2549 โดย ให้ปรับเพิ่มเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพเป็นคนละ 500 บาท/เดือน (กระทรวงการพัฒนาระบบสังคม และความมั่นคงมนุษย์, 2548, หน้า 36)

ในยุคที่ผ่านมารัฐบาลได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนด้านการสร้างหลักประกันรายได้ให้แก่ ผู้สูงอายุ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเบิกจ่ายสวัสดิการเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ ในอัตราคนละ 500 บาท/เดือน โดยใช้หลักเกณฑ์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย หลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 และในสมัย รัฐบาลปัจจุบัน ได้มีการจ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุโดยกำหนดอัตราเบี้ยยังชีพรายเดือนแบบขั้นบันได สำหรับผู้สูงอายุที่มีอายุ 60-69 ปี จะได้รับอัตรา 600 บาท ผู้สูงอายุที่มีอายุ 70-79 ปี จะได้รับอัตรา 700 บาท ผู้สูงอายุที่มีอายุ 80-89 ปี จะได้รับอัตรา 800 บาท ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 90 ปีขึ้นไปจะ ได้รับอัตรา 1,000 บาท

จากปัญหาการเพิ่มจำนวนของผู้สูงอายุ และความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการจัดสวัสดิการและการดูแลผู้สูงอายุดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรคน หนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ

การจัดสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุ โดยมุ่งให้ตอบสนองนโยบายรัฐบาลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุให้มากที่สุด ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี” เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการให้สวัสดิการผู้สูงอายุว่ามีมากน้อยเพียงใดและมีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง ทั้งนี้ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและนำไปปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้นทั้งในสายตาของผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ ภายในกลุ่มบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งหน้าที่ สถานที่ปฏิบัติงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ ภายในกลุ่มผู้สูงอายุ ที่รับสวัสดิการสังคม จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้ต่อเดือน จำนวนบุตร สภาวะสุขภาพ และผู้ช่วยเหลือดูแล
4. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ ระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคม กับผู้สูงอายุที่รับสวัสดิการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
5. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ มีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอท่ามะกา แตกต่างกันตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งหน้าที่ และสถานที่ปฏิบัติงาน

2. ผู้สูงอายุที่รับสวัสดิการสังคมมีความพึงพอใจต่อการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอท่ามะกา แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน จำนวนบุตร สภาวะสุขภาพ และผู้ช่วยเหลือดูแล

3. ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอท่ามะกา ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมแตกต่างจากผู้สูงอายุที่รับสวัสดิการ

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ด้านประชากร ประชากรของการวิจัยเรื่องนี้ ประกอบด้วยประชากร 2 กลุ่ม ได้แก่

1.1 บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ จำนวน 20 แห่ง ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีประกอบด้วย หัวหน้าส่วนสวัสดิการสังคม นักพัฒนาชุมชน หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และกำนันประจำตำบล จำนวน 65 คน

1.2 ผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการสังคมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนทั้งหมด 20 แห่ง ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 15,291 คน ตัวอย่าง 375 คน

2. ด้านเนื้อหาและตัวแปรที่ศึกษา

2.1 เนื้อหาที่ศึกษา คือ ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

2.2 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

2.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งหน้าที่ สถานที่ปฏิบัติงาน

- ผู้สูงอายุ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน จำนวนบุตร สภาวะสุขภาพ ผู้ช่วยเหลือดูแล

2.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุในด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล ด้านรายได้ ด้านที่พักและศูนย์บริการ ด้านนันทนาการ ด้านการศึกษา ด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครอง และด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่

3. ด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2556

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นวัยหลังเกษียณอายุการ จึงทำให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพร่างกายไปในทางเสื่อมถอย อีกทั้งต้องพบกับความเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ และสังคมซึ่งทำให้ผู้สูงอายุประสบกับปัญหาในการดำรงชีพ ในที่นี้หมายถึง ผู้สูงอายุที่รับสวัสดิการสังคมจากรัฐบาล โดยผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20 แห่ง ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

การจัดสวัสดิการสังคม หมายถึง การจัดโครงการ/กิจกรรม เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ด้อยโอกาสทางสังคมในการดำรงชีวิต ได้แก่ ผู้สูงอายุ คนพิการ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยมุ่งตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตในสังคม ได้แก่ ด้านสุขภาพและการรักษา ด้านอาชีพและรายได้ ด้านที่พักและศูนย์บริการ ด้านนันทนาการ ด้านการศึกษา และด้านความมั่นคงทางสังคม ครอบครัว ผู้ดูแลและการคุ้มครอง และด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ในที่นี้หมายถึง การจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุที่รับสวัสดิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 20 แห่ง ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่มีความสุข ความสบายใจและทัศนคติทางบวก เมื่อได้รับการตอบสนองเป็นผลแห่งความสำเร็จตามที่ต้องการ แต่ตรงกันข้ามถ้าไม่พอใจก็จะเกิดทัศนคติทางลบนั่นเอง ในที่นี้หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และผู้สูงอายุที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 20 แห่ง ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายความว่า การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่าง โดยดำเนินกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การ มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ในที่นี้หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี 13 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลคอนชะแอม องค์การบริหารส่วนตำบลตะคร้อเอน องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามสิบหาบ องค์การบริหารส่วนตำบลอุโลกสีห์หมื่น องค์การบริหารส่วนตำบลโคกตะบอง องค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะกา องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหนียว องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา องค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าม่วง องค์การบริหารส่วนตำบลสนามแย้ องค์การบริหารส่วนตำบล

พงศ์ องค์กรบริหารส่วนตำบลพระแท่น และเทศบาลในเขตอำเภอท่ามะกา 7 แห่ง ประกอบด้วย เทศบาลตำบลท่ามะกา เทศบาลตำบลห้วยเหนือ เทศบาลตำบลพระแท่น เทศบาลตำบลลูกแก เทศบาลตำบลดอนขมิ้น เทศบาลตำบลหนองลาน เทศบาลตำบลท่าไม้

องค์กรบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 โดยยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุน ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท ในที่นี้หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

เทศบาลตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับเมืองขนาดเล็ก ที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 เทศบาลตำบลมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่งทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหารและสภาเทศบาลซึ่งประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 12 คนที่ราษฎรในเขตเทศบาลเลือกตั้งมาทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎรเขตเทศบาล โดยทั่วไปเทศบาลตำบลมีฐานะเดิมเป็นสุขาภิบาลหรือองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) การจัดตั้งเทศบาลตำบลกระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะท้องถิ่นขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ในที่นี้หมายถึง เทศบาลตำบลที่อยู่ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นผู้กำกับดูแล ผู้ทำหน้าที่สำรวจ จัดทำ และจัดลำดับรายชื่อผู้สูงอายุที่เข้าเกณฑ์ตามระเบียบ ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลปัจจุบันและจ่ายเงินสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ ในที่นี้หมายถึง หัวหน้าส่วนสวัสดิการสังคม หัวหน้าส่วนการคลัง นักพัฒนาชุมชน หัวหน้าโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล กำนันและผู้ใหญ่บ้าน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20 แห่ง ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความพึงพอใจที่มีต่อการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
3. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป